

Elmutinā Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apert nedėdieny.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį!

No. 202.

Telephone Stagg 3878.

Brooklyn, N. Y., Utarn., 29 d. Rugpjūčio (Aug.), 1922.

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

VALDŽIA NORI SUGRIAUTI AMERIKOS DARBININKŲ PARTIJĄ

ARESTUOJA VEIKLIUSIUS PARTIJOS NARIUS

PARTIJOS SUVAŽIAVIMAS ATIDĖTAS IKI RUGSĖJO 11 DIENOS.

Atsišaukimas Partijos Pild. Komiteto.

Chicago, Ill. — Centro Pild. Komitetas Amerikos Darbininkų Partijos nutarė atidėti partijos suvažiavimą iki rugsėjo 11 d. Suvažiavimas turėjo įvykti rugp. 28 d., pereitą panedėlį. Bet valdžios agentų veikimas privertė permąstyti suvažiavimo laiką.

Amerikos Darbininkų Partija smarkiai darbavosi streikuose angliakasių ir gelžkelių. Kapitalistai ir kapitalistų valdžia negalėjo ramiai žiūrėti į jos darbuotę. Jie pasiryžo suardyti revoliucinę darbininkų partiją. Jie todėl ir areštavo daugiau kaip tris dešimtis žinomų, veiklių jos narių. Jie neva ieško "komunistų"; taja skraiste prisidengė ir areštuoja veikliuosius narius Amerikos Darbininkų Partijos ir Profesinių Sąjungų švietimo Lygos.

Areštuodama darbininkų veikėjus, valdžia nori, iš vienos pusės, išplėsti mum revoliucinius veikėjus, o iš antros pusės, valdžia nori nugązdinti ir demoralizuoti partijos narius, kad jie bėgtų iš partijos arba nieko neveiktų.

Centro Pild. Komitetas Amerikos Darbininkų Partijos išleido atsišaukimą. Sako: persekiojimai ir areštai nenubaidys mūs nuo veikimo; bet padilgins mus dar smarkiau veikti; dar uoliau kovoti su išnaudotojais, dar energingiau ginti darbininkų reikalus prieš juodąją kapitalistinę reakciją.

PASKUTINĖ "PROGA" VOKIEČIAM

Karo Atlyginimų Komisija Šaukia Vokiečius į Konferenciją.

PRANCUZAI VERŽIASI PRIE KARINIŲ ŽINGSNIŲ PRIEŠ VOKIETIJĄ.

Nori Suskaldyti Vokietiją.

Paryžius. — Karinių Atlyginimų Komisija (talkininkų) nutarė duoti Vokiečiam "dar vieną progą". Kviečia šią seređą Vokietiją, kad atsiųstų savo atstovus. Tegu Vokiečiai parodo, kokių naujų planų jie turi, kaip Vokietija ketina išmokėti Prancūzams karo mokesčius.

Paryžių nelabai kas tiki, kad išeitų kas gero iš Vokiečių pakvietimo į konferenciją. Tai daugiausia anglių sumanymas. Jie ne-

VALDŽIA NEIMS GELŽKELIŲ, KOL JIE GALES DARBĄ VARYTI SU PAGELBA STREIKLAUŽIŲ

Washingtonas. — Prezidentas Hardingas nenori imti gelžkelių į savo rankas ir vesti juos. Jis tik tada juos arba jų dalį ims į savo rankas, jeigu jie neatliks savo darbo.

Dabar gelžkeliai šiaip taip kruta su pagalba naminių ir užsienių streiklauzių. Gelžkelių kompanijos gabenasi mechanikus iš Šveicarijos, Anglijos ir kitų šalių; stato juos į gelžkelių dirbtuves.

Taigi kol gelžkeliai galės,

SOVIETAI NEGRAŽINA KOMUNISTAI VADAUJA VISUOTINAM HAVRO STREIKUI

KRASINAS PAREISKIA SOVIETŲ VALDŽIOS POZICIJĄ.

Washingtonas. — Sugrįžo iš Rusijos E. D. Durand'as, galva Amerikos valdžios komisijos, kuri buvo pasiūta tyrinėti dalykus prekybos ir pramonės rytinėje Europoje. E. D. Durandas pasakoja apie savo pasikalbėjimą su Krasinu, kuris yra Sovietų valdžios komisaras prekybos su užsieniais.

Krasinas sako, kad Sovietų valdžia nepaleidžia ir nepails iš savo rankų gelžkelių ir stambiosios pramonės. Tai yra ir bus monopolis Sovietų valstybės. Prekyba su užsieniais taip pat yra jų bus monopolis Sovietų valdžios.

Prekyba su Užsieniais Turi Rymoti ant Aukso.

Sovietų valdžia nenori varyti prekybos su užsieniu per tiesioginį mainą savo prekių ant svetimų prekių. Per tokį mainą dabartinė Rusija daug praranda. Todėl Sovietų valdžia pasiryžusi auksu pirkti iš užsienių ir už auksą parduoti savo prekes iš užsienių. Jeigu prekės duodama arba imama bargan, tai bargas irgi turi būt skaitomas auksu.

Sovietai Prekyboj Išnaudos Pakrikimą Kapitalistinio Ūkio.

Žingsnis po žingsnio Sovietų ūkis gerėja, o kapitalistinių šalių ūkis vis krinka ir krinka; be to, dar įvairių šalių kapitalistai varžosi del rinkų, del pelnų. Sovietų valstybė turi naudotis tomis silpnybėmis kapitalistinio ūkio. Sovietų valdžia turi pagal vieną bendrą planą vesti prekybą su užsieniais. Jiniai turi būti vienas milžiniškas pirkikas ir pardavėjas. Tai bus daugiausia naudos revoliucinei Rusijai.

nors ir šlubuodami, varyti savo darbą, tol prezidentas Hardingas nesikiš į jų biznį. Tol jis padės kompanijom streiką laužyti.

Kaip jau žinoma, senatorius Cummins įteikė senatui pasiūlymą suteikti prezidentui galią paimti gelžkelių ir valdžios vardu juos vesti, jeigu prezidentas matys tam reikalą. Dabar Cummins ketina padaryti senatui pasiūlymą, kad būtų duota prezidentui galia paimti į savo globą ir kietosios anglies kasyklas.

Nauji Susikirtimai su Kariuomene.

Havre, Prancūzija. — Mieste visuotinas streikas laivų krovėjų, metalo darbininkų, gatvėkarių ir įvairių kitų darbų. Vakare 20,000 streikininkų su demonstracija išėjo už miesto ir Montjion girioj apsvartė planus kovai.

Streiko vadovybę paėmė komunistai vietoj geltonųjų vadų iš Generalės Darbo Konfederacijos. Buvo naujų susikirtimų su kariuomene — raiteliais ir pėstininkais.

Vietomis darbininkai turi išsiką apkasus ir iš jų kaujasi su kariuomene.

RUSIJA MOBILIZUOJANTI 21 METŲ VYRUS.

Pranešimais iš Stockholmo, Sovietų valdžia mobilizuojanti vyrus, gimusius 1901 m.

Kiek tame teisybės, negalima tikrai pasakyti. Bet galima atsiminti, jog Prancūzija ruošiasi į karinį žygį prieš Vokiečius. Į Prancūzų-Vokiečių kiverčius veikiausia bus įtraukta Lenkija ir kitos valstybės. Tai gal del visa ko ir Sovietų valdžia nori bent išnaudojti apskaityti savo jaunąsias karines spēkas.

ŠVEDAI NENORI BLAIVYBĖS.

Stockholm. — Švedijos gyventojai atmetė sumanymą įvesti savo šalyj blaivybę. Visoj šalyj šlapieji surinko 485,000 balsų, sausieji — 358,000 balsų. Pačiame Stockholme už blaivybės įvedimą balsavo 22,000, prieš — 142,000.

TRAUKIA TEISMAN 100 HERRINO ANGLIAKASIŲ

Marion, Ill. — Illinois valstijos generalis prokuroras (attorney general) sako, kad teisman bus patraukta daugiau kaip 100 Herrino angliakasių streikininkų. Juos teis už užmušimą 19 streiklauzių laike susikirtimo tarp skebų ir kasyklų streikininkų.

PASAKIŠKA GROŽĖ RUSIJOS CARŲ DEIMANTŲ

N. Y. "Times'o" ir "World'o" korespondentai praneša iš Maskvos, jog leidžiant Sovietų valdžiai, jie aplankė palocių, kuriame pasakiškoj grožėj sukrauta Rusijos carų deimantai, karūnos, emeraldai, briliantai, skipetrai. Tame didžiausių turtų sandėlyj randasi, tarp kitko, didelis raudonas deimantas, sveriantis penkis svarus. Jį vadina "Balai". Vienas caro Povylo ploščius papuoštas 13,000 deimantų. Už jį vieną užmokėta 90 milijonų auksinių rublių.

AIRIŲ RESPUBLIKONAI UŽPUOLA CORK'Ą.

Sužeistas De Valera, Respublikonų Vadas. Dublinas. — Respublikonų kareiviai įsiveržė į Corko miestą ir užpuolė Bandon gelžkelio stotį, muitinę ir buvusią policijos stotį. Bet "laisvosios Airių valstybės" kariuomenė juos nugalėjo ir išvijjo.

Laikė mūšio ties Bandonu buvo sužeistas respublikonų vadas de Valera. Sveikstajiem uždarbį 20 nuosimčių.

LEE LIEPIA GRĮŽTI Į DARBĄ ALTONO TRAUKINIŲ STREIKIERIAMS

Jis, kaipo Unijos Prezidentas, Grumoja Išmesti Tuos Streikininkus iš Organizacijos.

STREIKAS CHICAGO & ALTONO TRAUKINIŲ DARBININKŲ ESĄS NELEGALIS.

Cleveland, O. — W. G. Lee, prezidentas Traukinių Darbininkų ir Tarnautojų Brolijos, grumoja išmesti iš organizacijos streikininkus Chicago ir Altono gelžkelio traukinių. Sako, kad jie sustreikavę neteisėtai, be leidimo iš augštesnių Brolijos viršininkų. Mat, činovnikiška Brolijos konstitucija reikalauja, kad viso gelžkelio tam tikros unijos pildomasis komitetas nutartų, o

SUOKALBIS GELŽKELIŲ IR KASYKLŲ SAVININKŲ KELTI ANGLIES KAINAS

TRIS SYK PABRANGINTA ANGLIS PRIE KASYKLŲ

Detroit, Mich. — Automobilų fabrikantas Fordas kaltina, kad gelžkeliai ir kasyklų savininkai padarė tarp savęs suokalbį vis labiau ir labiau branginti anglį. Pirm streiko iškastą anglį čia pat prie kasyklų galima buvo pirkti po 2-3 dol. toną; ypač jeigu kas pirkdavo daug anglies. Dabar, kad ir daugiausia anglies kas pirktų tiesiog iš kasyklų ir čia pat prie kasyklų, tai vis viena turi mokėti 7-9 dolerius tonui.

Fordas sako, kad jis turi uždaryti visus savo fabrikus todėl, kad anglies trūksta. Bet, girdi, jeigu anglies ir būtų galima gauti, kiek reikią, tai Fordas negalėtų už ją mokėti tokią kainą.

Reikda suprasti, kad ne vien anglies brangumas privertė Fordą uždaryti savo dirbtuves. Gelžkelių streikas čia irgi bus kaltas. Nes per tą streiką Fordas negali

EXTRA!

SAUKIA VISUOTINĄ STREIKĄ PARYŽIŲ.

Paryžius. — Jungtinė Generalės Darbo Federacija ir Jungtinė Sein'os Apskrities Darbininkų Sąjunga nubalsavo paskelbti Paryžių 24 valandų visuotinį streiką. Abiem tom organizacijom vadauja komunistai. Demonstracijos turi prasidėti šiandien.

75 ANGLIAKASIAI DEGANČIOJ KASYKLOJ.

San Francisco, Cal. — Dega Argonant kasykla. Ugnis užkrito kelią, kuriuo galima būtų išeiti į viršų. Kasykloj 75 darbininkai. Stengiamasi juos išgelbėti.

PASIBAIGĖ STREIKAS TRIJOSE AUDIMO DIRBTUVĖSE.

Lawrence, Mass. — Monomac, Katam ir Acadia austuvės primė atgal į darbą streikininkus anomis sąlygomis. Vadinasi, streikininkai išsilakė prieš fabrikantų pasikėsinimą numesti vadas de Valera. Sveikstajiem uždarbį 20 nuosimčių.

ŽINIŲ ŽINELĖS

VARIO KASYKLOS PASIĖMIA GENDA ATEIVIŲ.

New Yorkas. — Įvairių vario kompanijų viršininkų konferencijoj apgautauja, kad suvaržytas atvėjų įvažiavimas į Ameriką. Trūksta, girdi, vario kasyklom darbininkų.

Milanas, Italija. — Leite nantans Brackpapa pasiekė didžiausio greitumo, lėkdamas orlaiviu. Per valandą pralėkė po 220 amerikoniškų mylių.

Londonas. — Pietų Amerikos gariose anglas keliauninkas atrado milžinišką beždžionių, 9 pėdų dydžio. Jos tokios žiaurios, kaip t grai.

Jeruzaluis. — Žydų telgrafu agentūra praneša, kad įvairiuose Palestinos miestuose ir sodžiuose arba kelia maistūs prieš viepatavimą čia Anglijos prieš žydus. — Žydai yra čia Anglijos įrankis. Gyor arabų 90 nuosimčių gyventojų, tačiau 10 nuosimčių žydų ir anglių valdo ir naudoja arabus.

Harrisonburg, Pa. — Pylangą nušovė tulą Milton Grimą, kuris, kaip streiklaužys, dirbo dirbtuvėj Norfolk ir Western gelžkelio Matyt, čia bus kerštas streikininkų.

Washingtonas. — Nuopereitų metų birželio mėnisi iki šių metų birželio Amerikos valdžia gavo \$ 089,946,243, kaipo mokesčius nuo uždarbio įstaigų asmenų. Tai yra \$1,141,191,429 mažiau, negu pirmųjų metų laiko. — Viens New Yorko valstija per paskutinius metus sumokėjo \$59,971,676 tokių mokesčių.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stag 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj — metams \$7.00; pusei — \$3.50. Trims mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

KAS KALTAS?

Teisingumo departamento sekretorius Daugherty jau turi gatavą atsakymą.

Ateiviai kalti delei to, kad Amerikoje prasidėjo streikų banga, Ateivius sugavo Michigano miškuose belaikant tariamą Komunistų Partijos konferenciją. Ateiviai, žinoma, o ne kas kitas, pakasė žemėse "plėnus Amerikos revoliucijos". "Mes, — pasakė garsus pėdinis garsiojo Palmerio, — neturime jokių nesmagumų su Amerikos piliečiais ir su visais tais, kurie turi gadumų tapti piliečiais. Už tą piktos valios agitaciją, kuai siaučia šioj šalyj, reikia kaltinti svetimšalius agitatorius. Tai jie pripasakoja nepastoviams žmonėms, tad Amerikos valdžia einanti prieš darbininkus".

Ta pasaka, kad už viską, kas įvyksta Amerikoje, reikia kaltinti ateivius, yra taip nuvalkiota ir žiopa, kad net "Y. World" atranda reikalingu pasitycioti iš pono Misterio. Sako tas laikraštis:

"Didžiama streikuojančių angliakasių yra čiagimiai. Vidovai angliakasių streiko, kiek galima spręsti iš jų ardy, yra anglo-saksų kilmės. Herrino gyventojai yra amerikoniai. Tie, kurie suparalyziavo gelžkelių komunikaciją vakarinėse valstijose, yra tokie jau amerikoniai, kaip ir patsai Hardingas... Fostėris yra amerikonas.

"Gelžkeliečių ir angliakasių streiką pagimdė vietos industrialės sąlygos ir jeigu valdžia, berisidama streiku pasisima, privėre dar daugiau košės, tai čia nieko nesiekis pirštu dūrimas į Rusijos propagandą".

Darbininkų judėjimas Amerikoje taip plačiai pasiskėdė, kad aiškinti jo platumą (gaila, kad negalim pasakyti gilumą) tik rusų propaganda gali nebent visiškai nepalaikinti. Jų tikslas seniai žinomas: jie nori užimti čiagimius proletarus prieš ateivius. Bet dabar nieko iš to neišeis. Vakarinėse valstijose, kur ateivių nepalyginamai mažiau, revoliucinis darbininkų judėjimas yra stambesnis, negu rytinėse valstijose, kur atėvių darbininkų procentas yra didesnis.

Ateivių darbininkų įsileidžiama dabar Amerikoje labai mažai. Jie neorganizuoti, jie nekovoja. O ką, ar delei to klesų ko va Amerikoje sumažėjo? Ne užneštos iš šitų idėjos vaisina ir brandina Amerikos proletary dėsų kovą, bet vietos sąlygos. Ir jeigu vietos kovos foros yra tokios jau, kaip ir kitose šalyse, kaip ir Europoje, jeigu tarptautinio solidarumo principas vis labiau vyrauja Amerikos judėjime, tai yra todėl, kad patį darbininkų kova yra tarptautinė.

Na, tai kas, jeigu ir iš Rusijos atvyksta agitatorių komet vokiečių komunistė Klara Zetkina vyko į Fransjos ir Italijos darbininkų suvažiavimus, tai reišė tik, kad del komunizmo nėra tautinių rubežių. Kuomet sovjevas ir Lozovskis vyksta į svetimų šalių darbininkų suvažiavimus, tai reišia tik, kad jie ir svetimose šalyse turi savo idejinių draugų. Kuomet francūzų, anglų ir italų darbininkų vadai vyksta Maskvon, tai reišia, kad jie turi tam tikrų reikalų, kurie lygiai rūpi visų darbininkų kova yra tarptautinė.

Nugi ir Gompersas pripažįsta tam tikros rūšies tarptautinumą. Darbo Federacija visuomet siūnčia sąnedelegatus į Britanijos trade-unijų atstovų suvažiavimus. Nugi ir "socialistai" Hillquitas ir Lee siomis dienomis išplaukė Europon į tarptautinį "socialistų" suvažiavimą. Jeigu gompersinis ir hillquitinis tarptautinumas yra legalizuotas net Amerikos valdžios akyse, tai kaip revoliucinis tarptautinumas neišsida savo idejet ir tuomet, jeigu Amerikos valdžia jo nelegalizuoja, jeigu Amerikoje nelegališki net tokie dalykai, kurie kitose kapitalistinėse šalyse yra legaliai ar pusiau legaliai, tai rodo tik, kad šios šalies imperialistai yra žiauresni ir labiau dreba už savo kailį, negu kitų šalių imperialistai.

"New Republic" (No. 404) rašo:

"Kongresmanas G. W. Edmonds iš Pensylvanijos gamino bilij, sulyg kuriuo kiekvienas ateivis, kuris as nutvertas dalyvaujant maistingam susirinkime, ar kaip jau susirinkime, kuriame bus raginama triukšinti amerikios valdžią, turi tuoj būt išsiustas iš Amerikos savo pačia ir vaikais".

Tam ponui, tur būt, prisieitų išsiusti iš Pensylvanijos didesnę pusę angliakasių. O ar jis mano, kad ateivius angliakasius pakeitus čiagimiais angliakasius būtų nebūtų? Jie būtų, kaip ir dabar.

Cannelsville apielinkėj (netoli Pittsburgo) angliakasininkai veja laukan ateivius, nes jie dalyvavo

APŽVALGA

ARESTAI

Neseniai areštuota keliolika žymių darbininkų veikėjų. Bandoma jiems primesti, jog jie laikę Komunistų Partijos suvažiavimą. Šnipai ir kapitalistų spauda daug būbnijo apie tai, bet nepaskelbė nei jokio dokumento, kuris bent kiek rodytų, jog tai buvo K. P. suvažiavimas. Delto galima spėti, jog tai paprastas Amerikos šnipelių pasigvyrimas. Jiems mokama geros algos, tai pasirodymui, jog gerai dirba, jie dažnai blofina ir mulkina kapitalistinių didlapių skaitytojus.

Kiek vėliau atsibuvo Chicagoj Profesinių Sąjungų Apšvietos Lygos suvažiavimas. Tame suvažiavime vėl areštuota 11 žmonių. Jie irgi įtariamai dalyvavime K. P. suvažiavime.

Ir pirmiau ir dabar areštuoti žmonės vieni priklauso Amerikos Darbininkų Partijai, kiti minėtai lygai. Abi tos organizacijos dabar daug darbuojasi tarpe streikuojančių angliakasių ir gelžkelio darbininkų. Abi saukė šiomis dienomis suvažiavimus Chicagoj. Be abejonės, tie areštai suple nuota groivimui tu organizacijų. Reakcionieriai mano, jog areštavus žymesnius darbuotojus organizacijos taps bejėgėmis, negalės veikti tarpe streikuojančių darbininkų.

Pasirodo, jog nežūrint to, kad tos organizacijos dar jaunos, jos jau tapo pavojingomis Amerikos kapitalizmui. Ir kur gi ne, juk jos ir gilina darbininkų klesinę sąmonę ir veda juos kovon prieš išnaudojimą.

VISI SUJUDO.

Jungtinių Valstijų armijos ir laivyno žurnalo redaktorius siuntinėja laiško formoj vieną vėlesnių savo editorialų, kuriame įrodinėja, jog iš priezasties siaučiančių streikų šaliai grėsia pavojus. Išsigelbėjimui nuo to "pavojaus" reikalinga didelė armija ir laivynas. Tas redaktorius puolžiaisi, jog jau prisiejo gaudiuoti 1-349 reguliarės armijos aficierius, o seniems aficieriams prisiejo užimti vietas žemesnėj rangoj, žinoma, ir numazinta alga.

Ponas redaktorius sako, kad "komunistinis elementas" įsigija įtekms ir daro "serioziųjų sumišimų". O skaitlinga armija ir milicija, tas ponas mano, galėtų tai sulaukyti. Žinoma, kad gėriaus tas "darbas" būtų atliktas, reikalinga mokėti aficieriams augstas algas. Pastatyti į žemesnę rangą ir numazintomis algomis aficieriai netarnaus taip ištikimai, nes jie nesijaučia patenkintais.

Mat, kad aficieriams numazinta algos, tai bloga. streike. Ateivius jie nori pakeisti amerikoniškais negrais. Bet ar jie girdėjo, kad apie 10 milijonų negrų yra padėta ant "neišikimųjų" listo? Vėliau ar anksčiau jie pamatys, kad negrai nėra įgimti skėbni.

Bet kada darbininkai priešinasi numušinėjimui algų, tai

NERAMOS MINTYS

Mums yra rimto pamato susirūpinti del savo įtakos visuomenėje. Yra vietų, kur revoliucinių darbininkų įtaka puola, o jos vieton atšliaužia koks tai bepartvyvis sentimentas, persigėres tauta ir "munšainu".

Imu katalikų "Darbininką" ir skaitau ilgoką korespondenciją iš Albany, N. Y. Joje aprašoma patriotinė lietuvių demonstracija, surengta tuo tikslu, kad padėkavoti Amerikos valdžiai už Lietuvos pripažinimą. Išrodo, kad tai buvo labai didelė demonstracija. Dalyvavo joje visa eilė lietuviškų draugijų iš Albany, Troy, Amsterdam, Schenectady, Hoosick Falls, Mechanicsville. Patriotai ir kunigai pajėgė suaukti pusėtinai didelę minią žmonių, apie kuriuos mes, kairieji, nei girdėti negirdėjome.

Tiktai Schenectadyj mes turime įtakos, o šiaip jau visuose kituose miesteliuose turime po vieną ar kelis savo draugus bei pritarėjus. Seniau, prieš karą ar karo pradžioj, tokiam Troy ar Hoosick Falls bent prakalbas surengdavom. Dabar nieko. Mechanicsville yra keli šimtai lietuvių. O mes neturim ten nei vieno savo skaitytojaus. Albany yra lietuviška parapija, o mes neturim ten nieko. Mūsų balso žmonės ten negirdi.

Bet štai jie matė didelę patriotinę parodą, patys dalyvavo joje, klausėsi klerikaliskai tautinių melų ir dabar jau jų nusistatymas nėra palankus mums.

Sakyčiau, nebūtų tai taip opu, jeigu tai tik viena būtų tokia apielinkė. Bet yra ir daugiau tokių vietų, kur seniau mūsų darbas virte virė, o dabar led-led slenka.

Suėjau neseniai draugą iš Scrantono. Tai stambi kolonija. Dabar ji apmirusi. Prie ALDDL kuopos priguli tik 20 narių. Pereitą žiemą ten atsirado "kairiųjų", bet dabar ir tie patys nusivylė. Su pačiu Bostonu irgi nekokie dalykai. Perdidelis "kairumas" jam ant naudos neišėjo. Jisai tik nusivylimo ir piktumo pasėjo.

Amerikos lietuviai vis dar dalinai gyvena užjūrio įspūdžiais. Nuverčia Rusijos carą, Amerikos lietuviuose pakyla revoliucinis ūpas. Bolševikai paima viršų — vėl ūpo pakilimas pusėtinai plačiuose sluogsnuose, bet neilgam. Karo metu jaunimas bėgo pas mus, nes laukė pagelbos. Bet štai, rusų revoliucijai ateina sumazinta dienos, Lietuvoj su-

prieš juos norima pastatyti armiją ir miliciją. Padidėjus šioj šalyj darbininkų judėjimui, kapitalistinės tvarkos gynėjai visuose kampuose sujudo. Jiems bausis tas judėjimas. Jie nori užgnaužti jį.

sikuria šioks toks tautinės buržuazijos lizdas, karo metu kaip kas pralobsta ir mūsų įtaka eina menkyn, o auge šiek tiek įtaka klerikalų, tautininkų ir "socialistų". Ne tai, kad minios pereitų griežtai į mums priešingas pozicijas. Bet jos atšala, skeptiška, su nepasitikėjimu, žiūri į mus. Jeigu jos ir neutralės, tai tas neutralumas labiau palankus buržuazinėms srovėms.

Naujų žmonių kaip ir neatvažiuoja Amerikon. Seniai pradeda šalinties nuo darbo. Kur dingo, padėkim, Brooklyne, toks kalbėtojas, kaip Šaltsys, buvęs kriaucių delegatas Mačys, toks organizatorius, kaip Verbyta ir visa eilė kitų? Pralobo ir suburžuazėjo, arba ramiai sau glūdi, kaip žirniai prie partypvio kelio. O naujų bėpų kaip ir nėra. Yra mūsų tarpe daug tokių draugų, kurie perdaug stiprų individualėj kritiko, bet praktikos darbe anei iš vietos. O tokių mažų, bet veiklių žmonių, laikraščių platintojų, prakalbų rengėjų, tokių, kurie atliktų praktinius darbus, kurie tikty veikti draugijose, pas mus vis mažiau ir mažiau.

Yra mūsų tarpe tokių žmonių, kurie turi net perdaug energijos, bet kas iš to, kad ta energija išseikvojama mūsų revoliucinio fronto laužymui. Čia turim omenyje žmones, kurie ir dabar dar nepertraukė visų ryšių su "Tiesa", nors formaliai įstojo į ADP. Ten dar jų siela pasiliko, o kuomet nors ir Tamosiams Netikėliams bus aišku, kaip pašėlusiai sudemoralizavo mūsų judėjimą tasai anarcho-mensėvikiškas šlamštas. (Dar Marksas pasakė: yra ne tik gabiių organizatorių, bet yra ir labai gabiių dezorganizatorių.)

Senais laikais — laikraščio redaktorius buvo kuone vyriausias jo agentas. Redaktoriai nesigėdindavo parinkti laikraščiu pranešimus. Tuo po prakalbų jie pradėdavo laikraščių platinimo darbą. Žinoma, čia, kartais, reikėdavo ir susižeminti, bet laikraščiams iš to būdavo didžiausia nauda. Kalbėtojai taip pat daugiau agituodavo už laikraščius. Dabar lyg ir išpuiko visi. O tai yra labai bloga.

Kas daryti dabar? Atkreipti kuodidžiausios dėmesį į tas vietas, kur mūsų įtaka nupuolė. Siūsti ten žmones, kurie tuo pačiu laiku būtų ir kalbėtojai, ir organizatoriai, ir informacijų rinkėjai. Skleisti ten reikia, kad ir už pusdykį, mūsų laikraščius ir mūsų literatūrą.

Visais būdais reikia rūpintis atravinti ta tina

vietinių veikėjų, kurie nėra sudemoralizuoti perdideliu frakcioningumu, bet tinka paprastam kultūriniam darbui. Kuolabiausia išnaudoti dailės pramogas politinės agitacijos tikslams.

Žmonės labai įdomtauja tuo, kas dedasi Rusioj ir Lietuvoj. Neužtenka laik-

raštinių straipsnių, kurie atsakytų į tuos klausimus. Reikia leisti kuodaugiau populiarų lapelių.

Reikia būtinai surasti būdus, kaip priėti prie katalikiškų darbininkų.

Tai tiek šiuo tarpu. Juras Jūra.

L. Trockis.

TERORIZMAS IR KOMUNIZMAS

(Tasa)

Bet mes veltui imtume įieškoti šiais laikais visame pasauly tokiu režimu, kuršai savo palaikymui nesigriebtų rūšios masinės represijos priemonių. Tai reišia, kad priešingosios klesų jėgos, praplešusios by kokios, tame skaičiuje ir "demokratinės", teisės lukštą, stengias nustatyti savo naujus santykius per kuoatkakliausią kovą.

Kada Rusioj buvo kuriama sovietų sistema, ne tik kapitalistų politikai, bet ir visų šalių socialistų oportunistai paskelbė ją esant nuobradų jėgų santykių kovon šaukimą. Delei to nebuvo nesutikimų tarp Kautskio, Habsburgų grafo Černino ir bulgarų premjero Radoslavovo. Nuo to laiko subyrėjo austrų-vengrų ir vokiečių monarchijos, nuėjo niekais visų galingiausias pasauly militarizmas. Sovietų valdžia išsilaikė. Nugalėjusios Antantės šalys mobilizavo ir metė prieš mus visa, ką tik galėjo. Sovietų valdžia išsilaikė. Jeigu Kautskui, Fridrichui Adleriui ar Otto Baueriui būtų kas prieš porą metų) nusakęs, kad proletariato diktatūra atsilaukys Rusioj išpradžii prieš vokiečių imperializmo puolimą, paskui — nepalijaujamam karė su Santarvės šalių imperializmu, Antrojo Internacionalo gudruoliai būtų palaikę tokį nusakymą juokingu "jėgų santykių" nesupratimu.

Politinių jėgų santykiai kiekvienu imamu momentu susidaro pareidami nuo sągrindinių ir šalutinių veiksmų įvairaus stiprumo ir tik gliausioj savo esmėj priklauso nuo gamybos išimtumų. Rezultate politinė sąmonė grupių, ilgai besiklaiciusių kuopaugausiomis, pasireiškia persilauzimo momentu, kaip kolosalis istorijos vystymosi tomasas. Dabar visiškai neabejotina, kad stovėjusios proletariato priešakyj Antrojo Internacionalo partijos, nedrįsusios, nesugebėjusios ir nenorėjusios paimt į savo rankas valdžią pačiu kritingiauju žmonių istorijos momentu ir nuvedusios proletariato ir imperialistinių savitarplūdių žudinių kėlį, pasirodė išsiančios lemiamoji kontrrevoliucijoj jėga.

Galingos gamybos jėgos, tasai svarbiausias istorijos vystymosi veiksnys, troško tose nu gyvenimo atsilikusiose augstutinių budavonių istaigose (privatinėj nusaavybėj ir nacionalinėj valstybėj), kurios jau buvo pirmesnio vystymuo užaugintos, gamybosios jėgos beldė visas buržuazines

vo dedamas pagrindan višiem einamiem įsrovkimam: buvo skaitoma, kad parlamento rinkimai pakankamai pilnai atvaizdina jėgų santykius. Imperialistinis karas, sugriovęs buržuazinės visuomenės pusiausvyrą, parodė, kad senieji kriterijai yra niekam netikę, nes visiškai neliečia tų gilijų istorijos veiksnių, kurie pamažu krovėsi prajusioj gadyne, o dabar iškarto iškilo į aikštę ir austato istorijos bėgi.

Politiniai rutinieriai, nesugebą apmatyti istorijos procesą jo sudėtinguma, jo vidujinius neatatikumus ir prieštaravimus, vaizdinas dalyką taip, tarytum istorija ruošianti socializmo tvarką vienu laiku ir pleningai iš visų pusių, taip kad gamybos koncentracija ir komunistinė gamintojų giliųjų istorijos veiksniai, kurie pamažu krovėsi prajusioj gadyne, o dabar iškarto iškilo į aikštę ir austato istorijos bėgi.

Politiniai rutinieriai, nesugebą apmatyti istorijos procesą jo sudėtinguma, jo vidujinius neatatikumus ir prieštaravimus, vaizdinas dalyką taip, tarytum istorija ruošianti socializmo tvarką vienu laiku ir pleningai iš visų pusių, taip kad gamybos koncentracija ir komunistinė gamintojų giliųjų istorijos veiksniai, kurie pamažu krovėsi prajusioj gadyne, o dabar iškarto iškilo į aikštę ir austato istorijos bėgi.

Politiniai rutinieriai, nesugebą apmatyti istorijos procesą jo sudėtinguma, jo vidujinius neatatikumus ir prieštaravimus, vaizdinas dalyką taip, tarytum istorija ruošianti socializmo tvarką vienu laiku ir pleningai iš visų pusių, taip kad gamybos koncentracija ir komunistinė gamintojų giliųjų istorijos veiksniai, kurie pamažu krovėsi prajusioj gadyne, o dabar iškarto iškilo į aikštę ir austato istorijos bėgi.

Politiniai rutinieriai, nesugebą apmatyti istorijos procesą jo sudėtinguma, jo vidujinius neatatikumus ir prieštaravimus, vaizdinas dalyką taip, tarytum istorija ruošianti socializmo tvarką vienu laiku ir pleningai iš visų pusių, taip kad gamybos koncentracija ir komunistinė gamintojų giliųjų istorijos veiksniai, kurie pamažu krovėsi prajusioj gadyne, o dabar iškarto iškilo į aikštę ir austato istorijos bėgi.

*) Rašyta 1920 m. pradžioj, "K-ro" Red.

